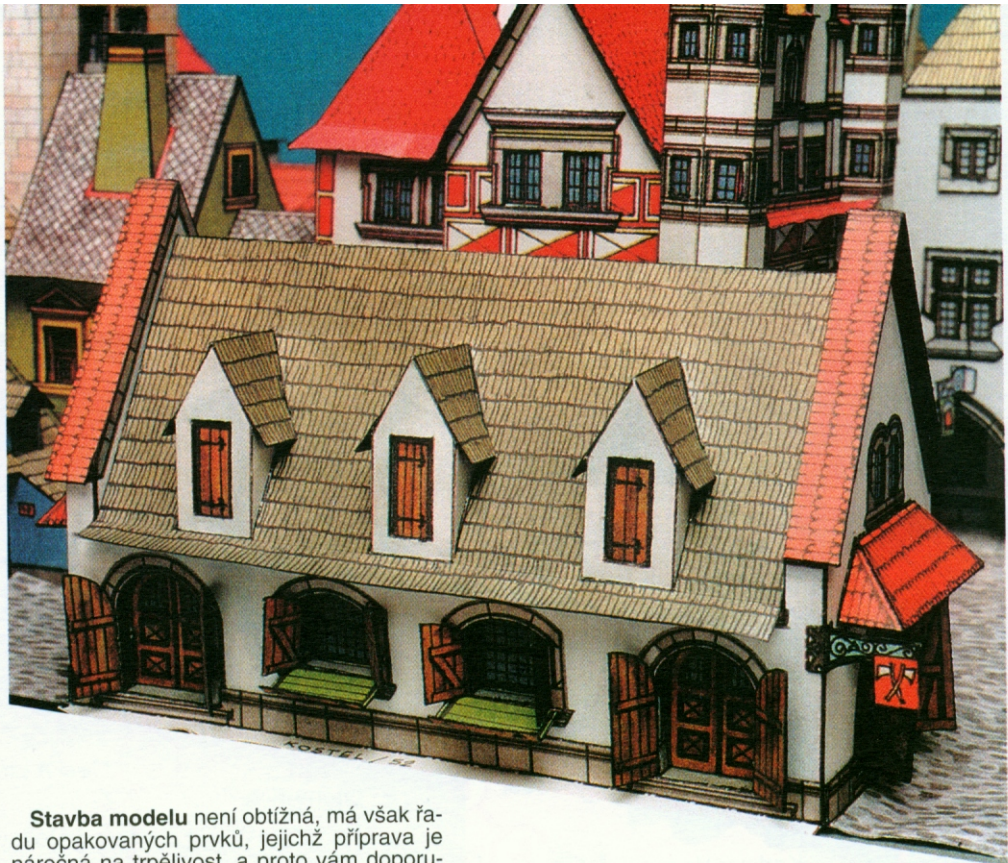

Městská památková rezervace

Masné krámy a bašta č. 5

Opět přinášíme další stavby určené do našeho papírového historického městečka. Tentokrát jsme pro vás připravili dva objekty, jejichž půdorysy lze nalézt v projektu z ABC č. 16. Masné krámy si mohou postavit jak stavitelé jednotlivých objektů (SO), tak ti, co stavějí město (MPR). Další části a stavby jsou určeny jen pro stavitel celého městečka. Stavitelé samostatných objektů by si však měli spojit masné krámy s domem čp. 15. Jednotlivé díly masných krámů mají poziční čísla podložena tmavozelenou barvou, díly bašty č. 5 mají čísla podložena šedivě.

Masné krámy jsou typickou městskou stavbou středověku. Soustředoval se v nich obchod, a to nejen výsek masa a prodej masných výrobků. Stavěla je obec, která zde také dohlížela na kvalitu zboží a poctivost prodávajících. Prodejní pulty pro drobný prodej byly vždy v přízemních oknech, takže zákazníci nakupovali přímo z ulice. Budovy masných krámů bývaly poměrně velké, záviselo to i na velikosti města, a byly to předchůdkyně městských tržnic, vznikajících v 19. století, a obchodních domů z 20. století. Masné krámy v našem modelu jsou středověké, poměrně malé. Budova je přízemní, s vysokými štíty na kratších stranách, které dokazují, že stavba měla velké půdní skladiště na zboží. V přízemí byla řada krámků s krámovými výkladci, které se na noc zavíraly masivními oplechovanými okenicemi. Na půdě bylo skladiště, kam se zboží vytahovalo přes vikýře. Kamenné architektonické prvky - vstupní portály, ostění výkladců i římsy - odpovídají gotickému slohu.

Stavba modelu není obtížná, má však řadu opakovaných prvků, jejichž příprava je náročná na trpělivost, a proto vám doporučujeme udělat ji před celkovým sestavením modelu, dokud máte elán.

Zkompletujte díly: 2x 8, 2x 10, 4x 11, 8x 12, 4x 14, dále díly 21, 22, 23, 24, 25 a 2x 26. Dále zpracujte prostorové prvky vytvarováním a uzavřením dvou dílů 6, do nichž zalepíte dva díly 7. Obdobně do zpracovaných dílů 4 (4x) zalepíte díly 5 (4x) a do zpracovaných dílů 2 (2x) vlepíte díly 3 (2x). Okna a vstupy přilepíte z rubové strany na díl 1 a sem přilepíte rovněž dvě připravená okna 8.

Ke dvěma vnitřním štítům 16 připojíte „sílu zdi“ 2x 15 a přilepíte rovněž na rozložený díl 1. Ten pak uzavřete. Připravené sokly z dílů 21, 22, 23 a 24 přilepíte na vyznačené místo na dílu 1.

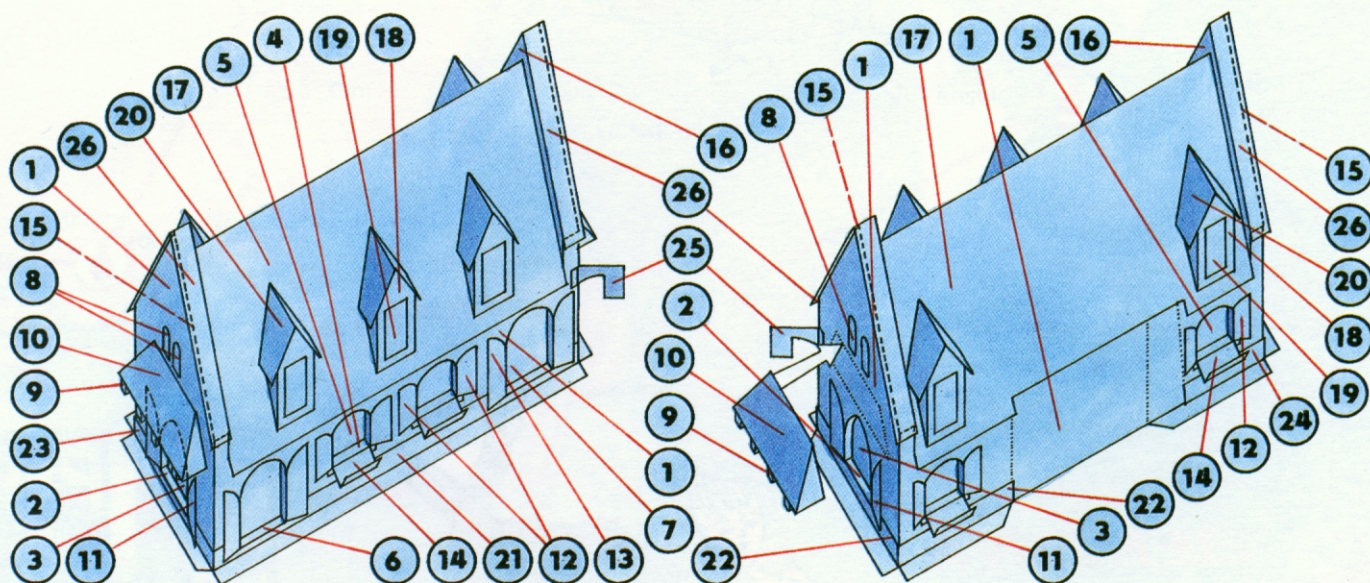
Do rozložených pěti vikýřů 18 (5x) přilepíte z rubové strany dveře 19 (5x) a pak na vikýře upevníte stříšky 20 (5x). Hotové vikýře zalepíte do rozložené střechy 17 a tu pak celou upevníte na stavbu. Lepíte postupně: nejdříve střechu přilepíte na vnitřní štíty 16 (při lepení používejte pinzetu) a pak na dlouhé strany okapových říms. Při práci se ori-

entujte podle návodné kresby. Na povrch štítů ještě osadíte připravenou krytinu 26 (2x). Na vyznačená místa na obou štítech osadíte připravené stříšky nad vchody (dva díly 10) a pod ně přilepíte vždy tři trámy 9, které si předem vyrobíte ze zápalek a nabarvíte na hnědo. Jejich délka je 6 mm, tvar i velikost jsou zakresleny ve vystřihovávce.

Nyní již můžete do oken a dveří vlepít připravené okenice a vnější křídla vrat: do hlavních vchodů přijdou díly 11 (4x), do bočních vchodů díly 13 (4x) a do výkladců díly 12 (8x). Na vyznačená místa dílu 1 připojíte pod výkladce prodejní pulty 14 (4x), které máte již rovněž zpracované. Poslední prací je upevnění vývěsního štítu na nároží budovy.

Masné krámy máte dokončeny a můžete je připojit ke komplexu budov čtvrté části MPR. Stavbu přilepíte na dům čp. 15 (na jeho díly 2 a 15), na terén jeho dvora (díl čp. 17/17) i k ulici (díl čp. 16, 18/1).

Dokončení na str. 10

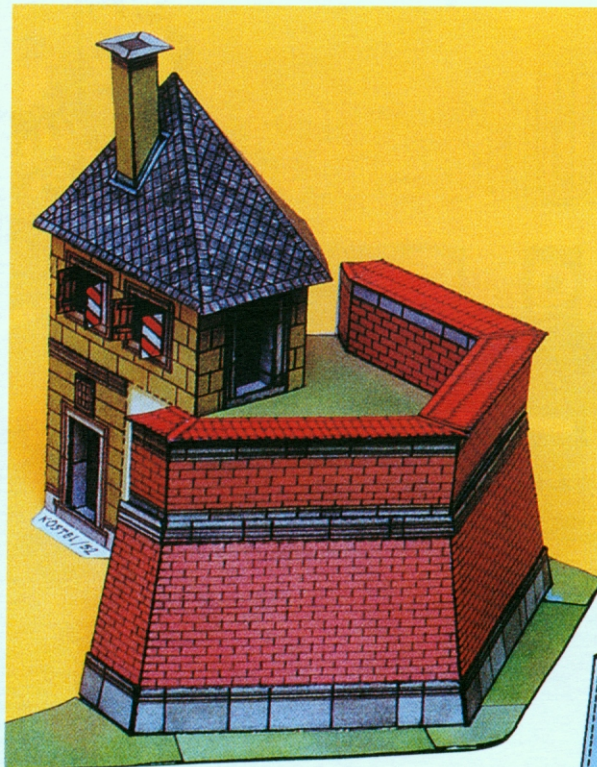
Dokončení ze str. 7

Bašta číslo 5 je nejmladší stavbou městského opevnění, je z doby baroka. Postavená je z cihel, kolem je nasypán val, pod nímž je sklepení se skladištěm střelného prachu. Objekt bašty doplňuje strážnice, kterou se na baštu vstupuje. Bašta je propojena obrannou chodbou s městskou branou a barbakánem.

Stavbu modelu začnete sestavením strážnice. Zpracujete římsu 18, městský znak 17 a přilepíte je na vyznačená místa na dílu 4. Na jeho rubovou stranu přilepíte dvě zpracovaná okna 5 a dveře 6. Obdobně přilepíte na rub dílu 1 zkompletované okno 2 a dveře 3. Pak díly 1 a 4 spojíte a půdorysně uzavřete. Z dílů 15 a 16 sestavíte komín, ten zařepíte do rozložené střechy 7 a celek osadíte na stavbu (na díly 1 a 4). Lepíte postupně: nejdříve na štít (díl 4), potom na okapové chlopně dílů 4 a 1. Zkompletujete čtyři okennice a vlepíte je podle návodné kresby do oken 5 (2x).

Nyní začnete zpracovávat horní část bašty. Na základní díl terénu 8 osadíte části hradební zdi z dílů 9 a 10 a ty zakryjete konstrukčním dílem 11. Na rozloženou dolní část 12 přilepíte zkompletované soklové díly 22, 23 a 24 a římsové díly 19, 20, 21. Pak díl 12 spojíte s horní částí, tj. s dílem 8, a celou baštu připojíte ke strážnici (místa pro přilepení jsou vyznačena na dílech 1 a 4). Terén bašty zařepíte terénními spojkami 13 a 14 (2x). Zkompletujete krytinu hradební zdi bašty, tj. díly 25, 26, 27, a přilepíte ji na vyznačená místa na konstrukčním dílu 11.

Bašta se strážnicí je hotová. Zatím ji uloží-

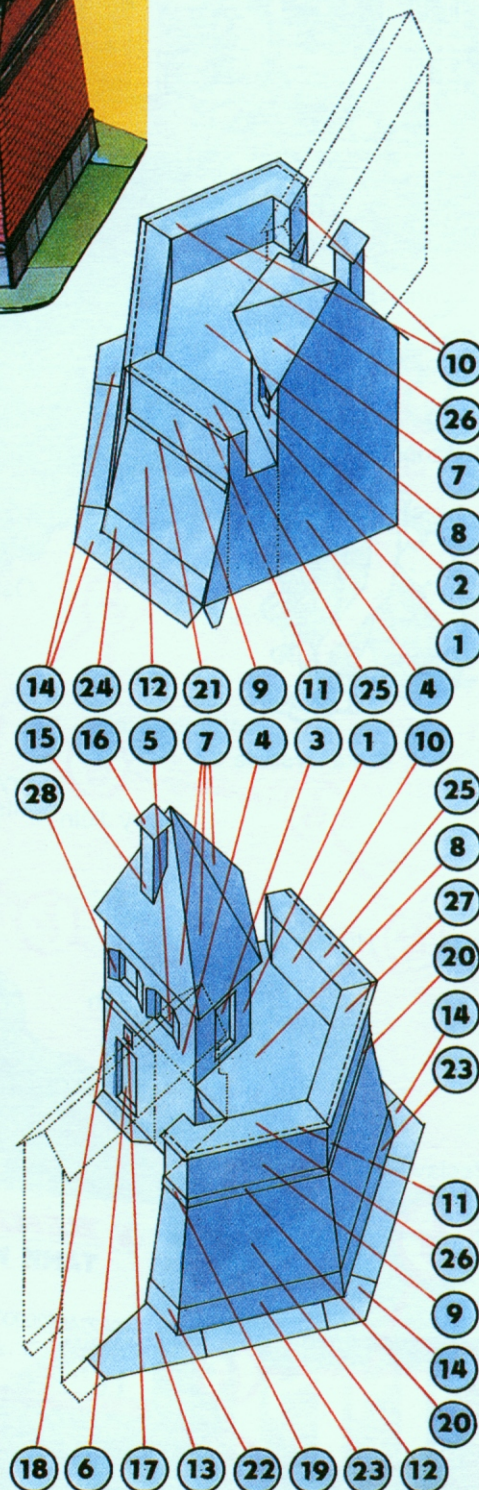
te a použijete až po zpracování obranné chodby s přilehlými domky chudiny. Chodba pak spojí baštu č. 5 s barbakánem a domem čp. 17. Znovu také připomínáme, že ještě nenastal čas, abyste dosud sestavené ob-

jekty čtvrté části MPR spojili do pevného celku. Brzy k tomu dostanete pokyny. Zatím postačí, když připojíte masné krámy na sousední domy a přilehlé terénní plochy.

V příštím čísle najdete zbývající část obranné chodby, hradeb a k nim přilehlých domků chudiny. Hodně úspěchů ve vaší stavební činnosti.

Na setkání u dalších modelů se těší

Richard Vyškovský

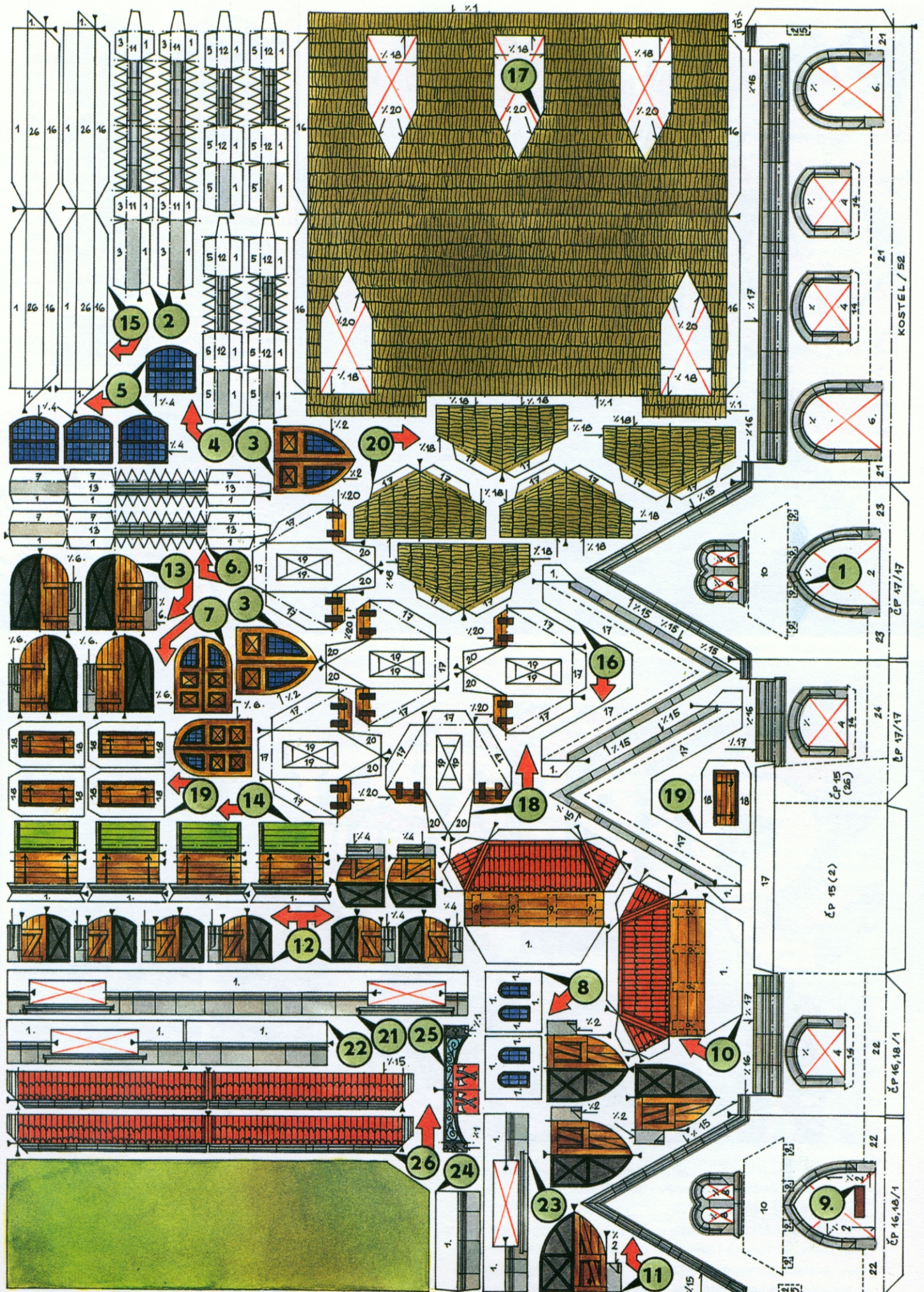
Pro nejmladší čtenáře ABC, ale nejen pro ně **ČEJKA CHOCHOLATÁ** (Vanellus vanellus)

V dnešním čísle vám opět přinášíme jednoduchou vystřihovánku ptáčka, tentokrát čejku. Nejdříve si narýhujete všechny lomové hrany označené čárkovaně. Vystřihněte po obvodu jednotlivé díly a slepíte je pak podle pořadí čísel na chlopních.

Nejdříve slepíte u dílu A chlopni 1 ocas. U tělíčka s hlavičkou - díl B - vytvarujete a slepíte chocholku, kterou prostříhnete a hlavičku dokončíte přilepením chlopně 2. Díl A vsunete do vytvarovaného tělíčka a slepíte k sobě obě části nožiček, které vyhnete dopředu i dozadu (./. 4). Vytvarujete záda a ocas s tělíčkem spojíte pomocí chlopni 3. Nyní chlopni 5 spojíte krk s hrudníkem a krk dokončíte přilepením chlopni 7 a zastrčením chlopně 6. Nakonec slepíte k sobě obě části zobáčku a další model ptáčka máte hotov.

Ak. mal. Ludmila Matoušová

Foto -VH-

KOSTEL / 52

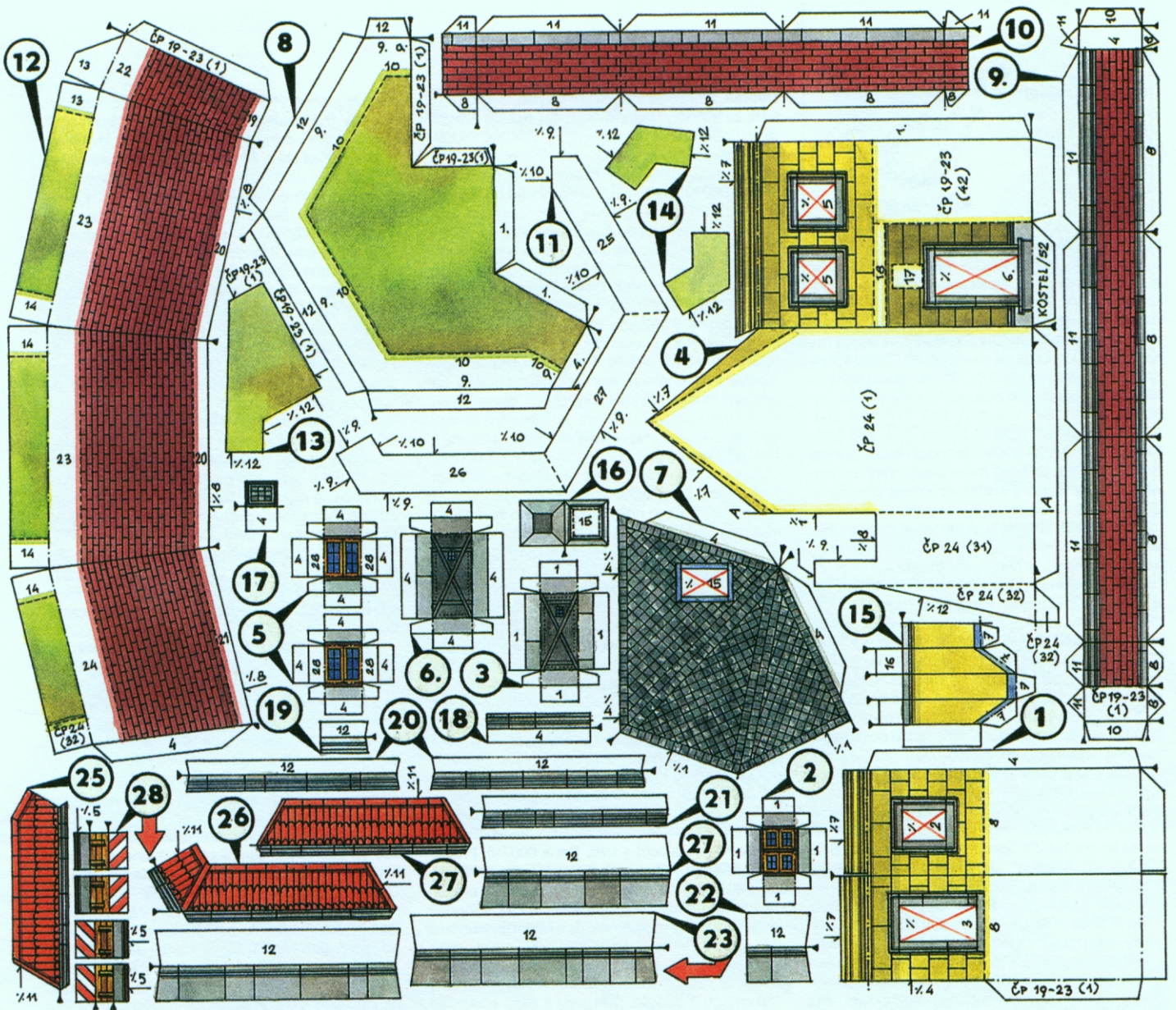
ČP 17/17

ČP 17/17

ČP 15 (2)

ČP 16, 18 / 1

ČP 16, 18 / 1

Masné krámy a bašta č. 5

ČEJKA CHOCHOLATÁ (*Vanellus vanellus*)

